

G H I D

PRIVIND IDENTIFICAREA BENEFICIARULUI EFECTIV

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE

1. Ghidul privind identificarea beneficiarului efectiv se dorește a fi un instrument practic, destinat atât entităților raportoare, așa cum sunt definite la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare-Legea nr. 308/2017), cât și organelor cu funcții de supraveghere a acestora, pentru a facilita interpretarea și aplicarea corectă a prevederilor Legii nr. 308/2017 în ceea ce privește identificarea beneficiarului efectiv, pentru a asigura executarea conformă a propriilor obligații în sensul Legii nr. 308/2017, cât și a împiedica utilizarea persoanelor juridice (a construcțiilor juridice), în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, în mod complementar contribuind la consolidarea capacității de prevenire și descoperire a altor categorii de infracțiuni (de exemplu, infracțiunile de corupție și cele conexe corupției, infracțiunile de escrocherie și evaziune fiscală etc).

2. Ghidul privind identificarea beneficiarului efectiv vine în sprijinul tuturor entităților juridice (societăți, organizații necomerciale, fiducii etc.) cărora le incumbă obligația legală prevăzută la art. 14 alin. (2) din Legea nr. 308/2017 de a obține și deține informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul efectiv, inclusiv detalii privind interesele generatoare de beneficii pentru acesta, de a prezenta organului înregistrării de stat și, respectiv, Serviciului Fiscal de Stat, informația solicitată cu privire la beneficiarul efectiv și informarea imediată despre schimbarea datelor acestora, pentru o corectă identificare și declarare completă a informației cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi.

2¹. Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciarii sau persoanele care dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare sunt obligați să prezinte organului înregistrării de stat și, respectiv, Serviciului Fiscal de Stat informația cu privire

la beneficiarul efectiv în termen de 30 de zile de la intervenirea modificării datelor acestuia.

3. În scopul implementării recomandărilor F.A.T.F.-G.A.F.I., se impune necesitatea statelor să ia măsuri pentru a preveni utilizarea abuzivă a persoanelor juridice sau a altor entități juridice pentru spălarea banilor sau finanțarea terorismului. Cea mai importantă măsură este asigurarea transparenței și identificarea beneficiarului efectiv al persoanelor juridice sau a altor entități juridice (în această categorie intrând și fiduciile, indiferent sub ce denumire apar și organizațiile necomerciale, așa cum prevede legislația națională). Din experiența internațională au reieșit trei mecanisme care au conturat bunele practici în domeniu: obligarea autorităților competente care gestionează registrul să obțină și să dețină informații actualizate cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi; obligarea entităților raportoare să obțină și să dețină informații actualizate despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi al clientului; utilizarea informațiilor existente, incluzând aici informațiile obținute de instituțiile financiare și/sau profesiile liberale în aplicarea măsurilor de CDD/KYC, informațiile deținute de alte autorități competente cu privire la reprezentantul legal și beneficiarul efectiv al companiilor, precum și informațiile disponibile despre companiile listate la bursă, unde cerințele de divulgare asigură o transparență adecvată a beneficiarului efectiv.

4. O abordare eficientă constă într-o combinație armonioasă a cel puțin două din cele trei mecanisme, însă indiferent de alegerea făcută, cerința fundamentală referitoare la informațiile privind dreptul de proprietate rămâne aceeași, astfel că entitățile raportoare trebuie să se asigure că informațiile sunt obținute prin mecanisme disponibile orientate spre determinarea beneficiarului efectiv/beneficiarii efectivi în timp util.

5. Categoria juridică de „beneficiar efectiv” este definită la art. 5² din Legea nr. 308/2017 și semnifică orice persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță clientul și/sau persoana fizică în numele ori în interesul căruia/căreia se realizează, direct sau indirect, o activitate sau o tranzacție.

6. Noțiunea legală de „beneficiar efectiv” de la art. 5² alin. (2) din Legea nr. 308/2017, nu are o construcție juridică rigidă, include o listă neexhaustivă a ipotezelor beneficiarului efectiv și include cel puțin:

1) În cazul persoanelor juridice cu scop lucrativ (comercial):

a) persoana fizică/persoanele fizice care deține/dețin sau controlează în ultimă instanță o persoană juridică, alta decât o societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale

echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate, prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot sau prin participația în capitalul social al persoanei juridice respective, sau prin exercitarea controlului prin alte mijloace.

Deținerea de către o persoană fizică a 25% plus o acțiune sau participarea acesteia în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al exercitării directe a dreptului de proprietate.

Deținerea a 25% plus o acțiune de către o altă persoană juridică care se află sub controlul unei persoane fizice sau de către mai multe persoane juridice care se află sub controlul aceleiași persoane fizice sau participația acesteia/ acestora în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al exercitării indirecte a dreptului de proprietate.

b) persoana fizică care ocupă funcția de administrator al clientului, în cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția că nu există motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană în calitate de beneficiar efectiv. Entitățile raportoare țin evidența măsurilor luate în vederea identificării beneficiarilor efectivi pentru fiecare client în parte și o prezintă, la cerere, Serviciului și/sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare.

2) În cazul fiduciilor sau construcțiilor juridice similare, toate persoanele fizice, după cum urmează:

a) constitutorul/constitutorii, precum și persoanele desemnate să îi/le reprezinte interesele în condițiile legii;

b) fiduciarul/fiduciarii;

c) protectorul/protectorii (dacă există);

d) beneficiarul/beneficiarii fiduciilor sau construcțiilor juridice similare sau, în cazul în care identitatea acestuia/acestora încă nu este identificată, categoria de persoane în al căror interes principal se constituie sau funcționează fiducia ori construcția juridică similară;

e) oricare altă persoană fizică care exercită controlul în ultimă instanță asupra fiduciei sau a construcției juridice similare prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate sau prin alte mijloace.

3) În cazul organizațiilor necomerciale, persoana fizică/persoanele fizice care exercită controlul în ultimă instanță asupra organizației necomerciale.

4) În cazul persoanelor juridice, altele decât cele prevăzute la pct. 1)–3), și al entităților care administrează și distribuie fonduri:

a) persoana fizică beneficiară a cel puțin 25% din bunurile, respectiv, părțile sociale sau acțiunile unei persoane juridice sau ale unei entități fără personalitate juridică, în cazul în care viitorii beneficiari au fost deja identificați;

b) grupul de persoane în al căror interes principal se constituie ori funcționează o persoană juridică sau entitate fără personalitate juridică, în cazul în care persoanele fizice care beneficiază de persoana juridică sau de entitatea juridică nu au fost identificate;

c) persoana sau persoanele fizice care exercită controlul asupra a cel puțin 25% din bunurile unei persoane juridice sau entități fără personalitate juridică, inclusiv prin exercitarea puterii de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrație, conducere sau supraveghere a entității respective.

CAPITOLUL II

IDENTIFICAREA BENEFICIARULUI EFECTIV

Secțiunea 1. Măsurile aplicate în vederea identificării beneficiarului efectiv

7. În cadrul procesului de verificare a identității beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, entitatea raportoare trebuie să aplice măsuri corespunzătoare și bazate pe risc pentru identificarea și verificarea acestuia/acestora, utilizând documente, informații și date relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât, entitățile raportoare să cunoască și să înțeleagă în mod cert, cine este beneficiarul efectiv și care este structura proprietății și structura de control ale clientului.

8. Clientii, în corespundere cu art. 5 alin. (5) din Legea nr. 308/2017, sunt obligați să prezinte, la cererea entității raportoare, toată informația, documentele și copiile de pe acestea necesare implementării măsurilor de precauție, iar în cazul survenirii circumstanțelor noi legate de beneficiarii efectivi, să actualizeze, din propria inițiativă, datele deja prezentate.

8¹. În funcție de particularitățile clientului și/sau în funcție de țara de înregistrare, pot exista diverse tipuri de documente prin care se poate demonstra modul de identificare al beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi. Documentele utilizate în acest proces pot fi:

- extrase emise de organele competente din țările de înregistrare a persoanelor juridice ce formează structura de proprietate, inclusiv pentru societatea pentru care se face identificarea;

- actele de constituire;
- registrul membrilor/acționarilor;
- situații financiare auditate de un auditor extern, aferent ultimului an fiscal încheiat, în care se poate identifica structura de proprietate și/sau identitatea beneficiarului efectiv;
- procesele verbale ale ședințelor organelor de conducere;
- contractul de fiducie;
- informațiile publicate direct pe paginile web a piețelor reglementate, referitoare la acționari/procente de deținere etc.;
- alte acte în dependență de tipul clientului și țara de înregistrare.

8². În cazul unui client - societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale echivalente ce asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate sau în cazul unui client – persoană juridică deținută de către o societate cotate pe o piață reglementată, se va indica informația cu privire la piața reglementată unde societatea este listată, precum și simbolul societății pe piața respectivă.

8³. Clienții – persoanele juridice, întreprinzătorii individuali și organizațiile necomerciale, fiduciile sau construcțiile juridice similare, sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul lor efectiv, inclusiv detalii privind interesele generatoare de beneficii pentru acesta.

8⁴. Organul înregistrării de stat verifică, înregistrează, ține evidența și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice, ai întreprinzătorilor individuali, cu excepția instituțiilor/autorităților publice, a întreprinderilor de stat și municipale, a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, la înregistrarea constituirii lor, la înregistrarea modificărilor în datele înscrise privind beneficiarii efectivi în Registrul de stat al unităților de drept, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat.

8⁵. Serviciul Fiscal de Stat verifică, înregistrează, menține și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai fiduciilor și ai construcțiilor juridice similare la înregistrarea constituirii lor, la înregistrarea modificărilor contractului de fiducie/contractului prin care se instituie construcția juridică similară sau ale altor acte juridice în baza cărora fiduciarul/construcția juridică similară a fost instituită, la modificarea părților, a masei patrimoniale fiduciare și la anularea lor."

8⁶. Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară desemnează o persoană fizică rezidentă responsabilă pentru furnizarea și/sau actualizarea informației cu privire la datele privind beneficiarul efectiv.

9. Noțiunea de proprietar legal și cea de beneficiar efectiv reprezintă două concepte distincte care se interpun, dar nu sunt identice. Măsurile standard de precauție aplicate de către entitățile raportoare trebuie să corespundă rigorilor instituite de Legea nr. 308/2017 și să asigure realizarea scopului acestora, și anume, de cunoaștere cu certitudine, atât a structurii proprietății, cât și a structurii de control a clientului – persoană juridică, cât și cine este persoana fizică care deține sau controlează în ultimă instanță, clientul și/sau persoana fizică în numele ori în interesul căruia/căreia se realizează, direct sau indirect, o tranzacție sau o activitate. Cu toate că noțiunile de proprietar legal și beneficiar efectiv se pot inter pune, existând probabilitatea să fie una și aceeași/aceleași persoane fizice, dreptul de proprietate sau capitalul social majoritar s-ar putea să aparțină unei persoane fizice sau juridice, alta decât beneficiarul efectiv care controlează, în ultimă instanță, în mod direct sau indirect entitatea juridică. În consecință, persoanele care exercită controlul final asupra unei persoane juridice urmează a fi identificate ca beneficiari efectivi, indiferent de cota deținută.

10. În cazul construcțiilor juridice complexe, entitățile raportoare nu trebuie să se limiteze doar la determinarea exactă a persoanelor fizice care dețin cote-părți în capitalul social al entității juridice și mărimea cotelor-părți, dar utilizând documente, informații și date relevante obținute dintr-o sursă sigură, să determine care este natura participațiilor deținute de asociați în capitalul social, tipul și clasa acțiunilor, cât și care sunt drepturile oferite de acestea privind exercitarea dreptului de proprietate și adoptarea deciziilor cu impact economic și financiar.

11. Pot exista cazuri când capitalul social și participațiile/cotele-părți/acțiunile deținute în cadrul capitalului social sunt diferite și fragmentate, încât nu există un singur asociat/acționar majoritar, care acționează de unul singur sau împreună cu alții, la exercitarea dreptului de proprietate asupra entității juridice, motiv din care, în această situație concretă, nu este suficientă abordarea privind identificarea beneficiarului efectiv, în baza unui prag minim al cotei-părți deținute. Astfel că, asociații/acționarii pot exercita controlul asupra entității juridice bazându-se pe propriul drept de proprietate sau împreună cu alți asociați/acționari, în temeiul unei înțelegeri, a unui contract, acord, a unui intermediar sau a unei entități cu mai multe niveluri. Asociații/acționarii pot colabora pentru a crește nivelul de control asupra entității juridice, prin acorduri formale, care

îmbracă forma materială a unui act juridic, sau prin acorduri informale, astfel că, structurile de exercitare a controlului efectiv asupra entității juridice pot fi identificate prin aplicarea măsurilor corespunzătoare și bazate pe risc pentru identificarea și verificarea acestuia.

12. Reieșind din noțiunea de beneficiar efectiv definită de Legea nr. 308/2017, aplicarea criteriului privind limita minimă a cotei-părți deținută de persoana fizică, nu este unica modalitate de identificare a beneficiarului efectiv potrivit conceptelor stabilite la art. 5² din Legea nr. 308/2017, și anume, deținerea dreptului de proprietate în capitalul social al persoanei juridice și deținerea controlului efectiv asupra persoanei juridice.

13. Pentru determinarea/identificarea beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, având în vedere modalitatea de exercitare a controlului asupra persoanei juridice, urmează a se lua în considerație următoarele situații:

a) dreptul de vot distinct: în dependență de tipul și clasele de acțiuni, acestea pot oferi acționarilor mai mult control decât altora, de exemplu exercitarea dreptului de vot în baza acțiunilor preferențiale cu privire la luarea de către adunarea generală a acționarilor a hotărârii privind emiterea suplimentară de acțiuni preferențiale de altă clasă care dau proprietarilor lor drepturi suplimentare față de proprietarii acțiunilor preferențiale plasate;

b) dreptul de a numi organele de conducere a persoanei juridice: controlul asupra unei entități juridice poate fi exercitat dacă o persoană fizică, direct sau indirect dispune de dreptul de a numi persoane în funcții de conducere, organe executive, comisii de cenzori, administratori de sucursale, sau alte elemente combinate care asigură un control unic privind managementul entității juridice;

c) exercitarea controlului prin intermediul drepturilor de creanță față de entitatea juridică, sau prin intermediul altor acorduri financiare;

d) deținerea de către o persoană fizică a funcției de administrator a entității juridice sau a altei poziții de conducere: în anumite situații persoana fizică care exercită controlul decisiv asupra persoanei juridice este responsabilă de luarea deciziilor strategice, care afectează esențial relațiile de afaceri sau direcția de dezvoltare a entității, poate fi considerată beneficiar efectiv, cu precădere în situația prevăzută la art. 5² alin. (2) subalin. 1) lit. b) din Legea nr. 308/2017.

e) exercitarea controlului prin mijloace informale: controlul asupra unei entități juridice poate fi exercitat și prin alte metode, de exemplu, prin intermediul relațiilor de ordin social, sau în baza relațiilor de rudenie cu asociații unei persoane juridice.

Secțiunea. 2 Informații cu privire la beneficiarul efectiv

14. Sporirea nivelului de transparență privind beneficiarul efectiv al unei persoane fizice sau juridice, angajată într-o relație de afaceri, în numele sau în interesul căreia se realizează o tranzacție sau o activitate, este necesară pentru a împiedica utilizarea acestora în scopuri infracționale.

15. Varietatea de surse accesibile îmbunătățesc posibilitățile de acces la informația privind beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi și asigură atenuarea riscurilor privind corectitudinea informației obținute din sursele de informare. Astfel, esența abordării multiaspectuale se bazează pe informația deținută și pusă la dispoziție de însuși clienții entităților raportoare, de informațiile deținute de autoritățile publice incluse în registrele publice, cât și alte mecanisme alternative care asigură accesul la informația privind beneficiarul efectiv.

16. Informația deținută cu privire la beneficiarul efectiv trebuie să fie adecvată, corectă și actualizată, aceste trei caracteristici reprezentând pilonii de bază, astfel că, nici una din cele trei caracteristici nu trebuie să fie prioritizată în detrimentul alteia.

17. Entitatea raportoare trebuie să se asigure că dispune de informații privind beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi al clientului din cel puțin trei surse:

a) de la client, care în temeiul art. 5 alin. (5) din Legea nr. 308/2017, este obligat să prezinte entității raportoare toată informația, documentele și copiile de pe acestea necesare implementării măsurilor standard de precauție, iar în cazul survenirii circumstanțelor noi legate de beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, să actualizeze, din propria inițiativă, datele deja prezentate;

b) din registrul public privind înregistrarea de stat a unităților de drept,;

c) din alte surse de informație, sigure și independente.

18. Informații adecvate cu privire la beneficiarul efectiv, reprezintă acele informații într-un volum suficient, care permit stabilirea identității persoanei fizice în calitate de beneficiar efectiv, cât și identificarea structurii de proprietate și a mecanismului de control al persoanei juridice.

19. La stabilirea identității persoanei fizice în calitate de beneficiar efectiv, entitățile raportoare sunt obligate să solicite, să obțină și să păstreze informații necesare identificării, și anume:

a) numele, prenumele, naționalitatea/cetățenia și data nașterii persoanei fizice;

b) informații care permit verificarea identității persoanei fizice, și anume: numărul de identificare de stat sau dacă este cazul, un alt element unic de identificare similar, tipul, numărul, data și autoritatea emitentă a actului de identitate; locul nașterii; locul domiciliului și/sau a reședinței; codul fiscal (sau alt cod de identificare fiscală al țării de reședință, în cazul în care diferă de numărul de identificare al persoanei).

20. Referitor la modul și mecanismul de exercitare de către persoana fizică al dreptului de proprietate și al controlului în ultimă instanță a unei persoane juridice, entitățile raportoare sunt obligate să solicite, să obțină și să păstreze informații cu privire la:

a) identificarea mecanismului de exercitare a deținerii sau controlului asupra persoanei juridice (în baza cotei părți din capitalul social al persoanei juridice, a pachetului de acțiuni care oferă drepturi de vot preferențiale sau prin intermediul altor mecanisme);

b) modul de exercitare al dreptului de proprietate și al deținerii sau controlului în ultimă instanță asupra persoanei juridice;

c) alte persoane sau entități juridice implicate în lanțul construcției juridice a entității juridice sau a structurii organelor de conducere a entității juridice, a reprezentanților acestora (dacă sunt desemnați și este cazul în situație concretă);

d) interesul deținut de către beneficiarul efectiv în cadrul persoanei juridice, ca fiind unul direct sau indirect;

e) fondatorul, conducătorul, beneficiarul efectiv al organizațiilor necomerciale și al entităților care administrează și distribuie fonduri.

21. Informațiile corecte cu privire la identificarea beneficiarului efectiv, sunt cele care au fost obținute și care trebuie verificate, în scopul stabilirii veridicității și corectitudinii informației furnizate de către clienții entităților raportoare în cadrul relațiilor de afaceri.

22. Entitățile raportoare conform art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 308/2017 sunt obligate să aplice, în fiecare caz, măsuri de precauție simplificate și să verifice identitatea beneficiarului efectiv după stabilirea relației de afaceri, care se realizează cât mai curând posibil, dar nu mai târziu decât o lună de la stabilirea contactului inițial, atunci când aceasta este necesar pentru a nu întrerupe practicile comerciale normale, iar riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului sunt eficient gestionate.

23. În dependență de nivelul de risc identificat în domeniul propriu de activitate, entitatea raportoare este obligată să verifice informația din documentele prezentate, cu informația din alte baze de date disponibile. În cazul situațiilor cu risc sporit, de exemplu, în cazul entităților juridice care au construcția juridică și structura de proprietate de o

natură complexă, care implică jurisdicții ale mai multor state; în cazul existenței acționariatului neomogen; în cazul entităților juridice în privința cărora nu poate fi obținută, în mod obiectiv, un volum suficient de informație, volumul și frecvența măsurilor de verificare a informației privind beneficiarul efectiv trebuie amplificat corespunzător rigorilor instituite la art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 308/2017.

24. Reieșind din domeniul propriu de activitate, al reglementărilor de ordin legal cu caracter special, cât și al reglementărilor de ordin intern, entitățile raportoare pot implementa și utiliza „*declarația privind beneficiarul efectiv*”, prin solicitarea furnizării informațiilor veridice de către client.

25. Entitățile raportoare, în procesul de verificare a identității persoanei fizice care a fost identificată în calitate de beneficiar efectiv, măsurile întreprinse de către entitatea raportoare trebuie să conducă la concluzia că, această persoană fizică într-adevăr există și este acea persoană care pretinde că este, prin verificarea actelor de identitate emise de către autoritățile statului. Astfel, identitatea unei persoane este o combinație a unor elemente care aparțin unei singure persoane, și anume: nume, prenume, data și locul nașterii, cetățenia, domiciliul sau reședința. În cazul în care are suspiciuni cu referire la identitate privind falsificarea datelor de identificare sau apartenența identității unei alte persoane decât cele declarate, entitatea raportoare este obligată să întreprindă pași concreți pentru a clarifica aspectul dat, urmând să solicite prezentarea actului de identitate sau a unui alt act echivalent (pașaport, permis de ședere etc.), în original, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului. La fel, această verificare poate fi realizată și printr-un schimb automat de date cu un sistem de date, care oferă același nivel de siguranță și credibilitate.

26. Aceleași rațiuni urmează a fi aplicate de către entitatea raportoare și în cazul persoanei fizice străine identificate în calitate de beneficiar efectiv, pentru verificarea identității acesteia, urmând să examineze autenticitatea documentelor emise de către autoritățile altui stat.

27. Cu referire la actualizarea datelor de identificare ale persoanei fizice, entitatea raportoare este obligată să efectueze o revizuire și actualizare periodică a datelor deținute, ținând cont de expirarea termenului de valabilitate a actelor de identitate sau de schimbul cetățeniei.

28. În ceea ce ține de aspectul privind verificarea statutului persoanei fizice în calitate de beneficiar efectiv al persoanei juridice, reieșind din gradul de risc identificat, entitatea raportoare trebuie să stabilească următoarele aspecte:

a) dacă persoana fizică identificată în calitate de beneficiar efectiv deține dreptul de proprietate asupra cotei părți din capitalul social al clientului - persoană juridică, are drepturi de vot decisive sau alte drepturi prin care se exercită controlul asupra clientului - persoană juridică, dacă această persoană corespunde noțiunii de beneficiar efectiv conform art. 5² alin. (1) din Legea nr. 308/2017;

b) dacă persoana fizică identificată în calitate de beneficiar efectiv, exercită în realitate, în nume și interes propriu, drepturile care decurg din dreptul de proprietate deținut în raport cu clientul - persoană juridică, sau dacă, eventual, această persoană exercită drepturile sale în temeiul unor instrucțiuni, sau urmare a unui acord/ înțelegeri, din partea unei terțe persoane;

c) dacă persoana/persoanele identificate în calitate de beneficiar efectiv/beneficiari efectivi corespunde structurii și profilului de risc a clientului - persoană juridică.

29. Informația privind beneficiarul efectiv trebuie să fie supusă constant verificărilor de către entitatea raportoare, atât în cazul în care statutul beneficiarului efectiv al clientului se modifică în timp, cât și cu referire la modul de exercitare de către persoana fizică a controlului asupra entității juridice, astfel că informațiile obținute cu privire la evoluția beneficiarului efectiv, conform art. 9 alin. (4) din Legea nr. 308/2017, urmează a fi prezentate la cerere, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere.

30. Entitățile raportoare sunt obligate să se asigure că, informațiile privind beneficiarul efectiv sunt actualizate, în dependență de gradul de risc identificat în cazul clientului – persoană fizică/juridică, cât și modul de gestionare al acestui risc.

31. Având în vedere disponibilitatea informației cu privire la datele deținute despre beneficiarul efectiv în cadrul diferitor baze de date gestionate de către autoritățile statului, cât și gradul de actualizare al acestor date, entitățile raportoare în temeiul art. 5 alin. (1) lit. d) și art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 308/2017, sunt obligate să elaboreze și implementeze propriile mecanisme de verificare și actualizare frecventă a datelor de identificare ale beneficiarului efectiv pe care le dețin, în dependență de riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului identificate.

31¹. În procesul de identificare și verificare a beneficiarului efectiv al unui client, entitățile raportoare vor lua în considerare indicatorii de risc, conform anexei la prezentul

ghid. Acești indicatori vor fi aplicați de către entitatea raportoare în cumul cu alte informații prezentate de către client.

CAPITOLUL III

RAPORTAREA NECONCORDANTELOR REFERITOARE LA INFORMAȚIILE PRIVIND BENEFICIARUL EFECTIV

32. În cadrul desfășurării relației de afaceri cu clientul sau la realizarea unei tranzacții ocazionale, în procesul de verificare și actualizare a informațiilor deținute privind beneficiarul efectiv al clientului – persoană fizică sau persoană juridică, pot exista situații când entitatea raportoare va constata existența unor neconcordanțe între informațiile și documentele prezentate de către client pe de o parte, și informația inclusă în registrele publice, pe de altă parte.

33. În cazul în care, urmare a aplicării măsurilor de precauție privind clienții, entitățile raportoare, constată neconcordanță între informațiile disponibile în Registrul de stat al unităților de drept privind beneficiarul efectiv și informațiile prezentate de către client privind beneficiarul efectiv, acestea sunt obligate să informeze Serviciul Fiscal de Stat și Agenția Servicii Publice, în termen de 5 zile lucrătoare din momentul când au luat cunoștință despre faptele date în conformitate cu prevederile art. 5² alin. (3) din Legea nr. 308/2017.

34. În cazul în care se soluționează neconcordanța, la solicitarea clientului, entitatea raportoare va aplica măsuri de precauție, inclusiv va verifica rectificările efectuate în Registrul de stat al unităților de drept.

35. Entitățile raportoare sunt obligate să păstreze evidența și înscrisurile, care confirmă informarea Serviciului Fiscal de Stat și Agenției Servicii Publice cu privire la neconcordanțele constatate între informațiile disponibile în registrele publice privind beneficiarul efectiv și informațiile privind beneficiarii efectivi pe care le dețin, în scopul prezentării Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, a organelor cu funcții de supraveghere sau a organelor de drept, la cerere.

36. În baza informațiilor transmise de către entitățile raportoare, Agenția Servicii Publice efectuează, în termen de 5 zile lucrătoare, o înscriere provizorie în Registrul de stat al unităților de drept privind existența unei neconcordanțe. După soluționarea neconcordanței, Agenția Servicii Publice radiază, în termen de 5 zile lucrătoare, înscrierea provizorie.

37. Până la soluționarea neconcordanței, Agenția Servicii Publice nu efectuează nicio înregistrare în Registrul de stat al unităților de drept referitoare la operarea modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice, reorganizarea sau radierea acesteia.

38. În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 308/2017, entitățile raportoare sunt obligate să păstreze toate documentele și informațiile necesare privind respectarea măsurilor de precauție aplicate clienților și beneficiarilor efectivi, inclusiv (dacă este relevant în caz concret) informațiile obținute prin mijloace de identificare electronică, servicii de încredere relevante sau orice alt proces de identificare sigur, la distanță sau electronic, reglementat, recunoscut, aprobat sau acceptat de autoritățile naționale abilitate prin lege, inclusiv, copiile documentelor de identificare, arhiva conturilor și documentelor primare, corespondența de afaceri, rezultatele analizelor și cercetărilor efectuate, pe o perioadă de 5 ani de la încetarea relației de afaceri sau de la data unei tranzacții ocazionale.

39. Atât Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, cât și organele cu funcții de supraveghere, pot solicita entităților raportoare, pentru anumite tipuri de documente și informații din cele prevăzute la alin. (1) și (2) din art. 9 din Legea nr. 308/2017, prelungirea termenului de păstrare a lor, pentru o perioadă suplimentară de până la 5 ani, iar drept urmare entitățile raportoare sunt obligate să prelungească termenul de păstrare a acelor documente și informații, conform art. 9 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017.

CAPITOLUL IV

EXEMPLE GENERALE ȘI SPECIFICE CU PRIVIRE LA IDENTIFICAREA BENEFICIARULUI EFECTIV

40. Etapele de identificare ale beneficiarului efectiv:

a) Identificarea entității juridice – persoană juridică – companie, organizație necomercială, asociații, fundații, fiducii, societăți de investiții etc.

b) Identificarea persoanei care deține sau controlează entitatea juridică: se efectuează o analiză pentru a identifica persoanele care dețin sau controlează în ultimă instanță entitatea juridică. Acest proces poate implica identificarea acționarilor, a persoanelor cu funcții de conducere sau a celor care au un control decisiv asupra deciziilor.

c) Determinarea beneficiarului efectiv: se identifică persoana fizică sau persoanele fizice care dețin sau controlează în ultimă instanță entitatea juridică, aceasta poate fi o persoană care deține o anumită proporție din acțiuni sau care are un control de facto asupra operațiunilor și deciziilor, prin:

- exercitare directă sau indirectă – se verifică existența proprietății directe sau indirecte asupra entității juridice;
- controlul asupra deciziilor – se determină cine deține sau controlează în ultimă instanță luarea deciziilor importante ale entității juridice;
- proporția deținută în acțiuni sau capital – se verifică proporția de acțiuni sau capital deținută de fiecare persoană fizică în cadrul entității juridice;
- relațiile interconectate – se identifică și se examinează legăturile sau relațiile interconectate între diferite persoane care ar putea indica un control comun sau influențe reciproce asupra entității juridice.

41. Pentru asigurarea transparenței în identificarea beneficiarului efectiv este necesar să se identifice orice persoană fizică care își exercită dreptul de proprietate sau de control asupra unei entități juridice, prin identificarea modalității de exercitare directă sau indirectă a dreptului de proprietate sau controlului acestor persoane, în numele ori în interesul cărora/căreia se realizează direct sau indirect, o tranzacție, o operațiune sau o activitate. Identificarea unei anumite participații procentuale sau participații în capitalurile proprii nu conduce, în mod automat, la identificarea beneficiarului efectiv, prin urmare conform noțiunii legale a beneficiarului efectiv, deținerea de către o persoană fizică a 25% plus o acțiune sau participarea acesteia în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al **exercitării directe** a dreptului de proprietate, iar deținerea a 25% plus o acțiune de către o altă persoană juridică care se află sub controlul unei persoane fizice sau de către mai multe persoane juridice care se află sub controlul aceleiași persoane fizice sau participarea acesteia/acestora în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al **exercitării indirecte** a dreptului de proprietate.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

42. Entitățile raportoare sunt obligate să asigure instruirea continuă corespunzătoare a angajaților cu privire la măsurile necesare a fi aplicate în vederea identificării beneficiarului efectiv și adoptării de măsuri rezonabile, adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia.

43. În cazul în care clientul nu prezintă datele privind beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică, neactualizată sau incompletă, entitatea raportoare este obligată să nu efectueze nicio activitate sau tranzacție, inclusiv printr-un cont de plăți,

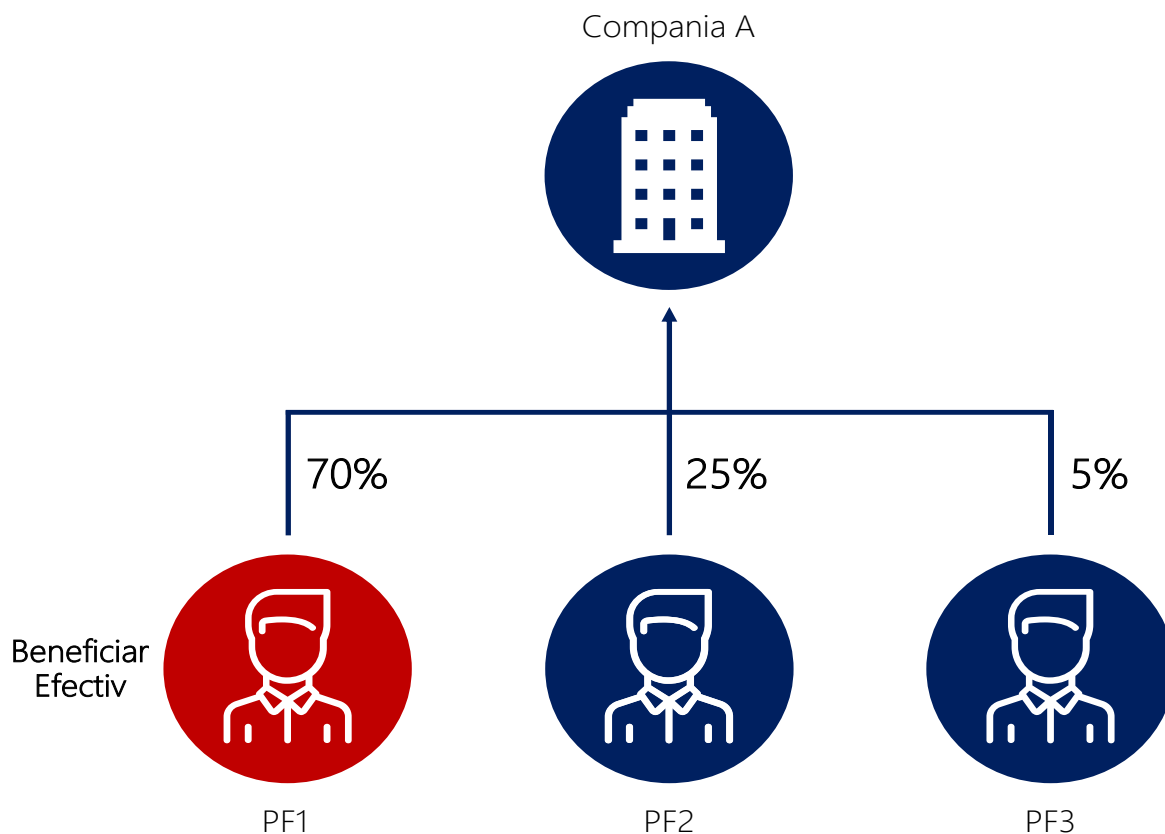
să nu stabilească nicio relație de afaceri ori să înceteze o relație de afaceri existentă și să transmită formularele speciale privind raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu prevederile art.11 din Legea nr. 308/2017.

44. Nerespectarea prevederilor cu privire la beneficiarul efectiv se sancționează în conformitate cu cadrul legal incident.

EXEMPLUL 1

Exercitare directă

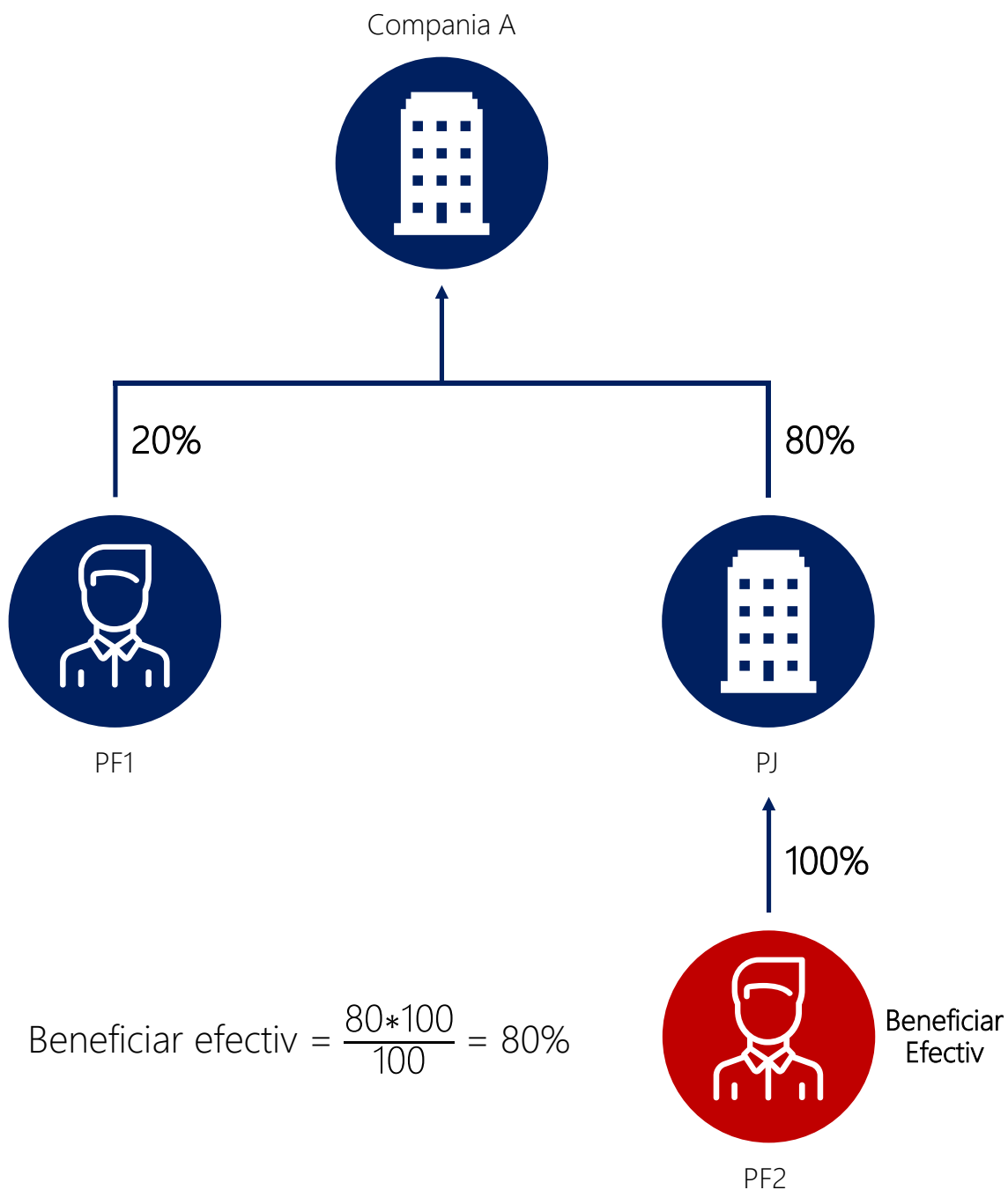
În majoritatea structurilor mici, o persoană fizică poate exercita controlul direct asupra unei societăți prin deținerea unei părți procentuale mai mare de 25% plus o acțiune sau părți sociale sau participații în capitalul propriu al societății.

În această ipoteză doar persoana fizică (PF1) care deține 70% este beneficiarul efectiv al Companiei A, deoarece deține mai mult de 25% plus o acțiune sau participare în capitalul persoanei juridice. Persoana fizică (PF2) deține exact 25% din acțiuni, persoana fizică (PF3) deține doar 5% din acțiuni. Prin urmare, PF2 și PF3, nu dețin 25% plus o acțiune sau participații în capitalul social.

EXEMPLUL 2

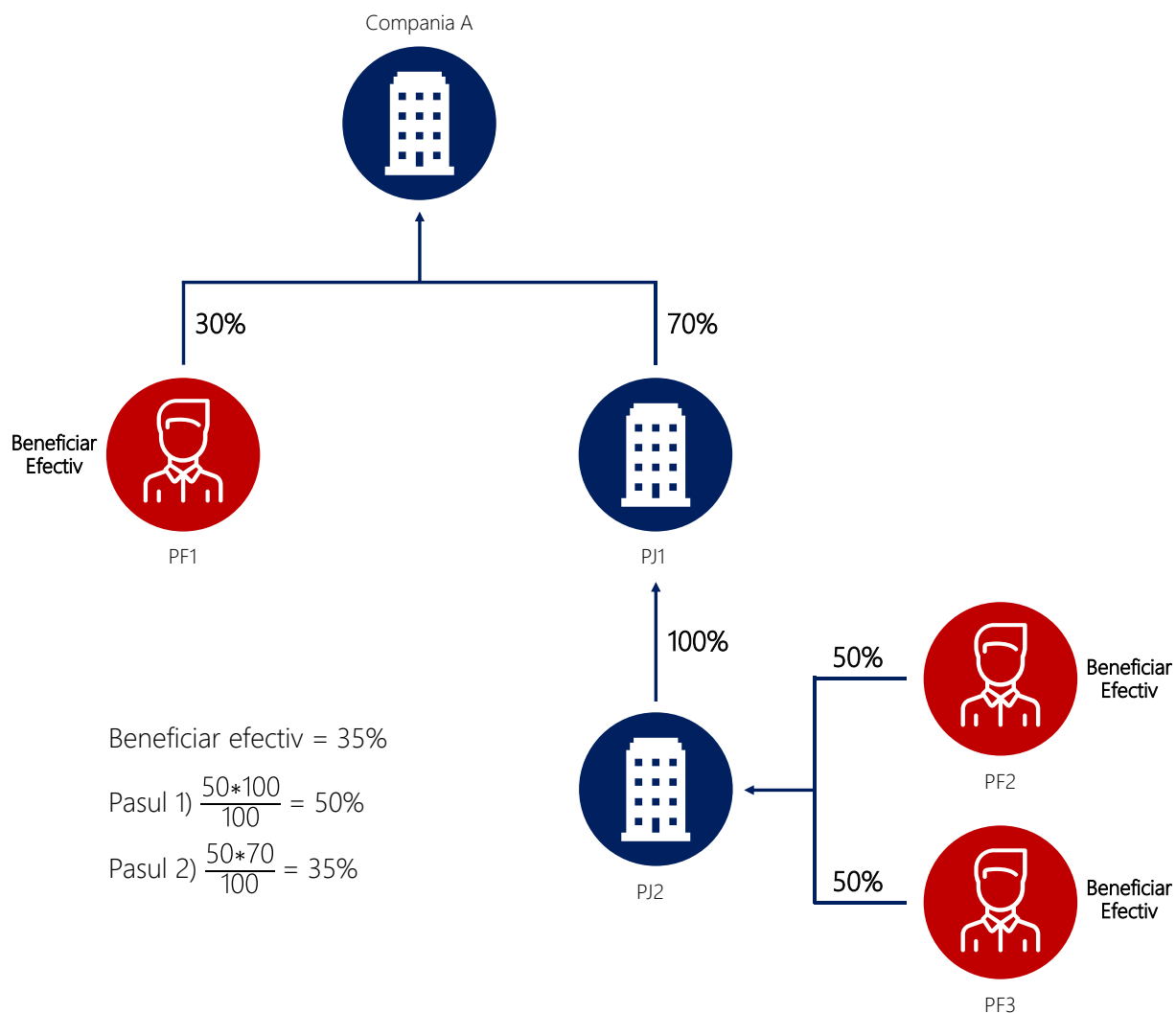
Exercitare indirectă

Pentru Compania A sunt 2 asociați, PF1 deține cota de 20% și PJ - 80%. Totodată, PJ este deținută de PF2 cu cota de 100%, fapt ce constituie exercitarea indirectă al dreptului de proprietate. Astfel, PF2 este beneficiar efectiv conform formulei stabilite cu cota de 80%.

EXEMPLUL 3

Exercitare directă sau indirectă prin mai multe niveluri

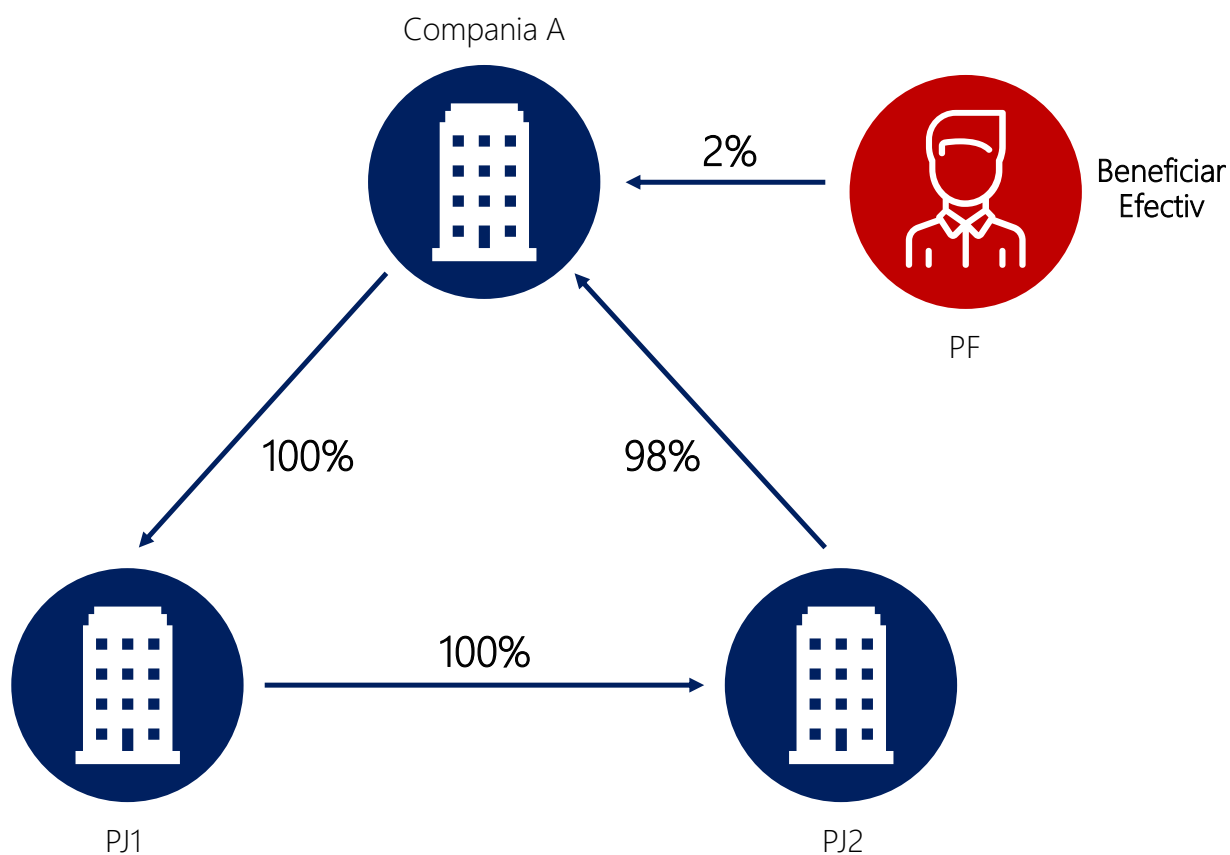

În acest caz, Compania A are 2 asociați, PF1 deține cota de 30% și PJ1 - 70%. La rândul său PJ1 este deținută de către PJ2, care este deținută la rândul ei de PF2 și PF3, cu cota de 50% fiecare.

Conform formulei indicate, PF2 și PF3 sunt beneficiari efectivi prin deținerea indirectă a proprietății cu cota de 35% fiecare în Compania A, dar și PF1 este beneficiar efectiv prin deținerea directă a cotei de 30% din Compania A.

EXEMPLUL 4

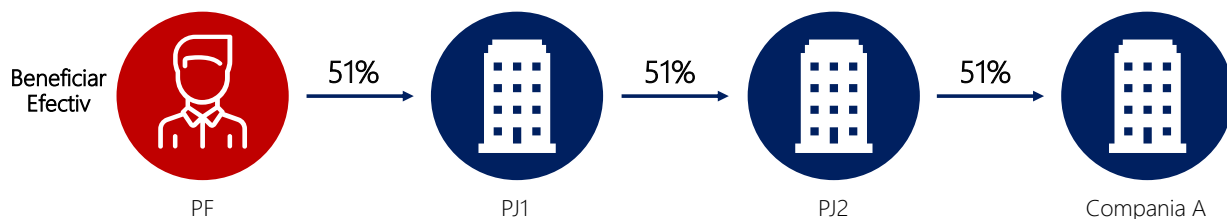
Deținere circulară

Este o situație mai rar întâlnită în jurisdicțiile internaționale, în principal datorită faptului că acest tip de deținere este interzis *de jure* în multe țări, pentru că, de obicei, sunt construite strict pentru a masca beneficiarul efectiv al fiecărei companii din lanț și pentru a fi folosite în evaziunile fiscale, spălarea banilor etc. Dar ca exemplu, atunci când se întâlnesc astfel de construcții (numărul PJ poate varia de la 3 la câteva zeci de companii), când există pe lanțul de deținere o persoană fizică cu o participație nesemnificativă (între 1% și 5%), atunci acea persoană este considerată beneficiarul efectiv al tuturor companiilor din această construcție.

EXEMPLUL 5

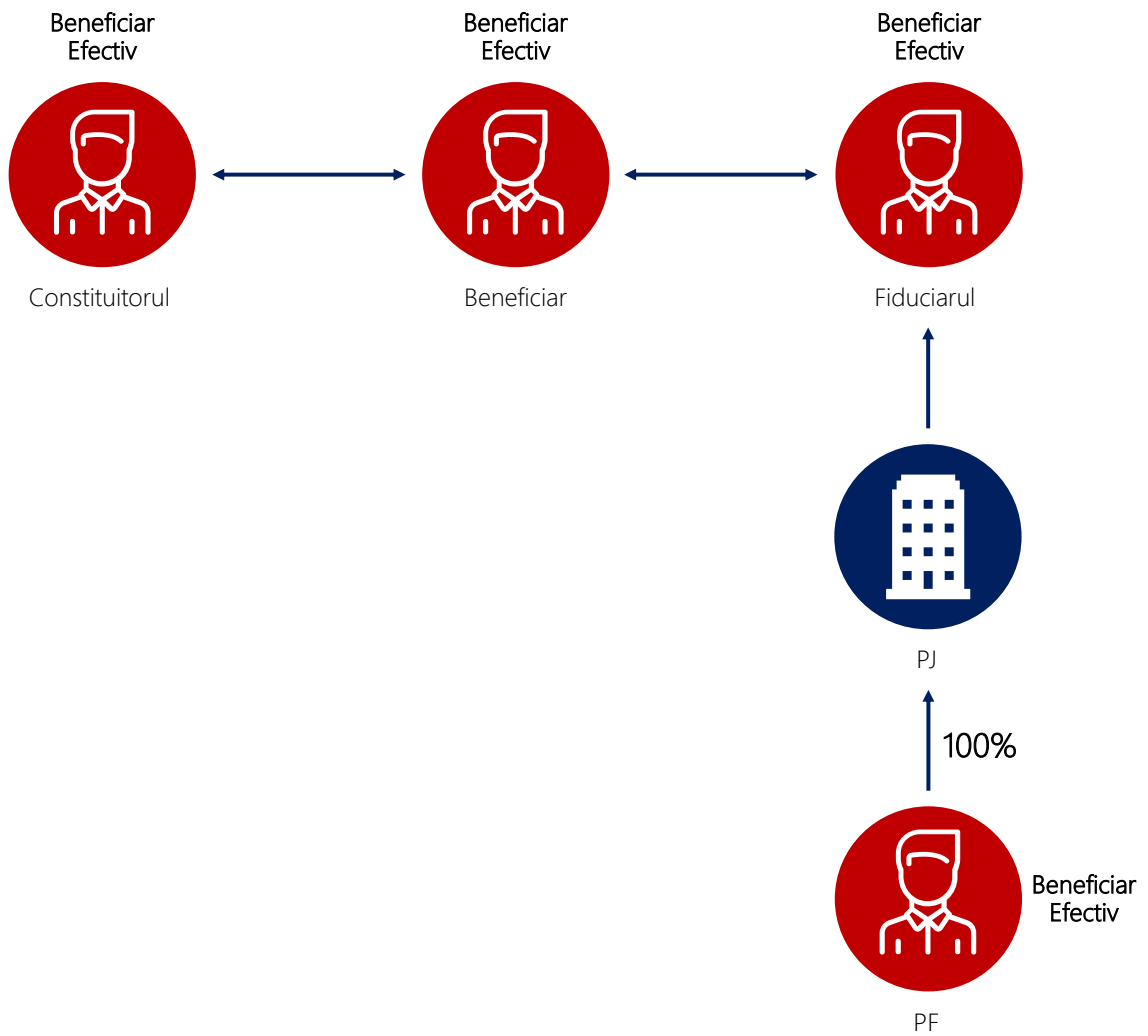
Exercitarea controlului

În acest caz PF este beneficiarul efectiv al Companiei A prin exercitarea indirectă al controlului, în măsura în care această companie este controlată de PJ2, care la rândul ei este controlată de PJ1 unde PF deține controlul.

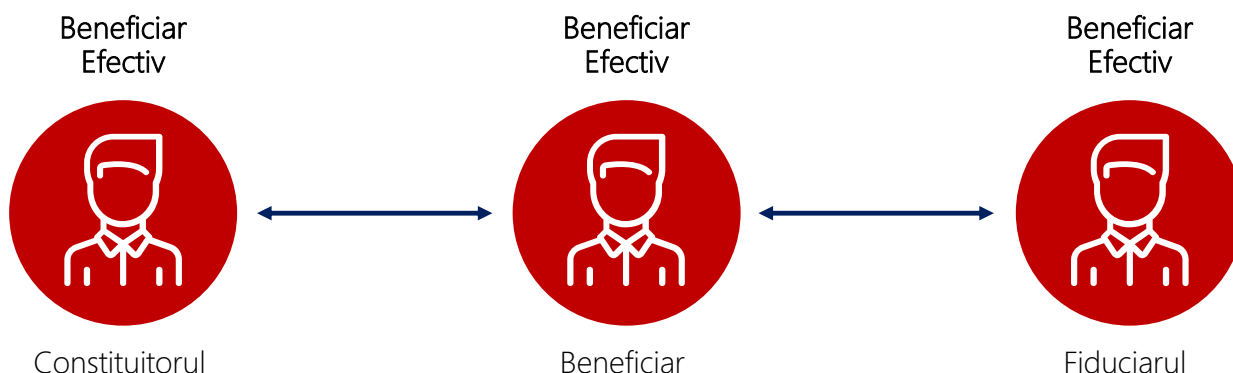
EXEMPLUL 6

Companii ca parte a unei fiducii

EXEMPLUL 7

Fiducia – minori/care nu au capacitate deplină de exercițiu

În exemplele 6 și 7, beneficiari efectivi ai fiduciilor sau construcțiilor juridice similare vor fi considerate următoarele persoanele fizice:

a) constituitorul/constitutorii, precum și persoanele desemnate să îi/le reprezinte interesele în condițiile legii;

b) fiduciarul/fiduciarii;

c) protectorul/protectorii (dacă există);

d) beneficiarul/beneficiarii fiduciilor sau construcțiilor juridice similare sau, în cazul în care identitatea acestuia/acestora încă nu este identificată, categoria de persoane în al căror interes principal se constituie sau funcționează fiducia ori construcția juridică similară.

În situația în care una din părțile fiduciei (fiduciarul în exemplul 6) este o companie, beneficiarul efectiv al acelei companii va fi alături de celelalte părți ale fiduciei, beneficiar efectiv al fiduciei.

În situația în care beneficiarul fiduciei este un minor sau o persoană care nu are capacitate deplină de exercițiu, atunci alături de acesta va fi considerat beneficiar efectiv și tutorele.

EXEMPLUL 8

Companii aflate în procedura de insolvabilitate, restructurare, faliment, lichidare

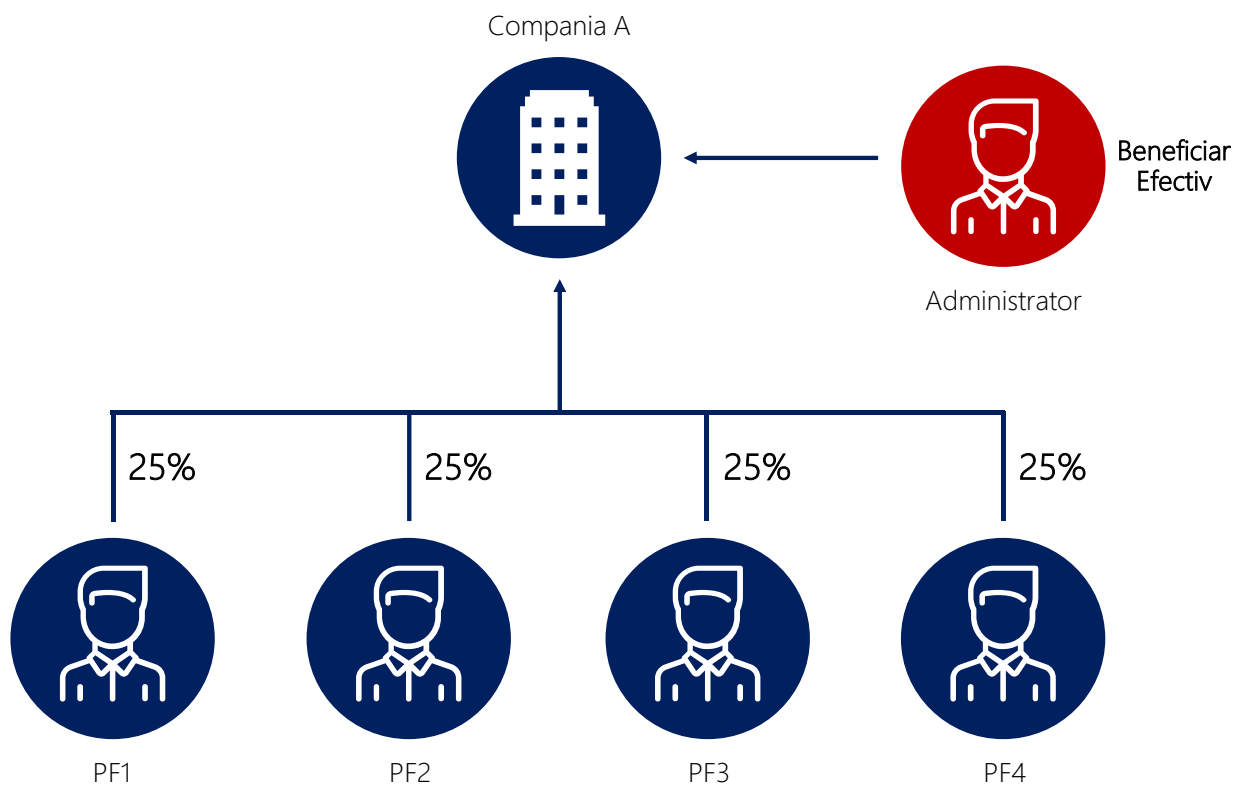
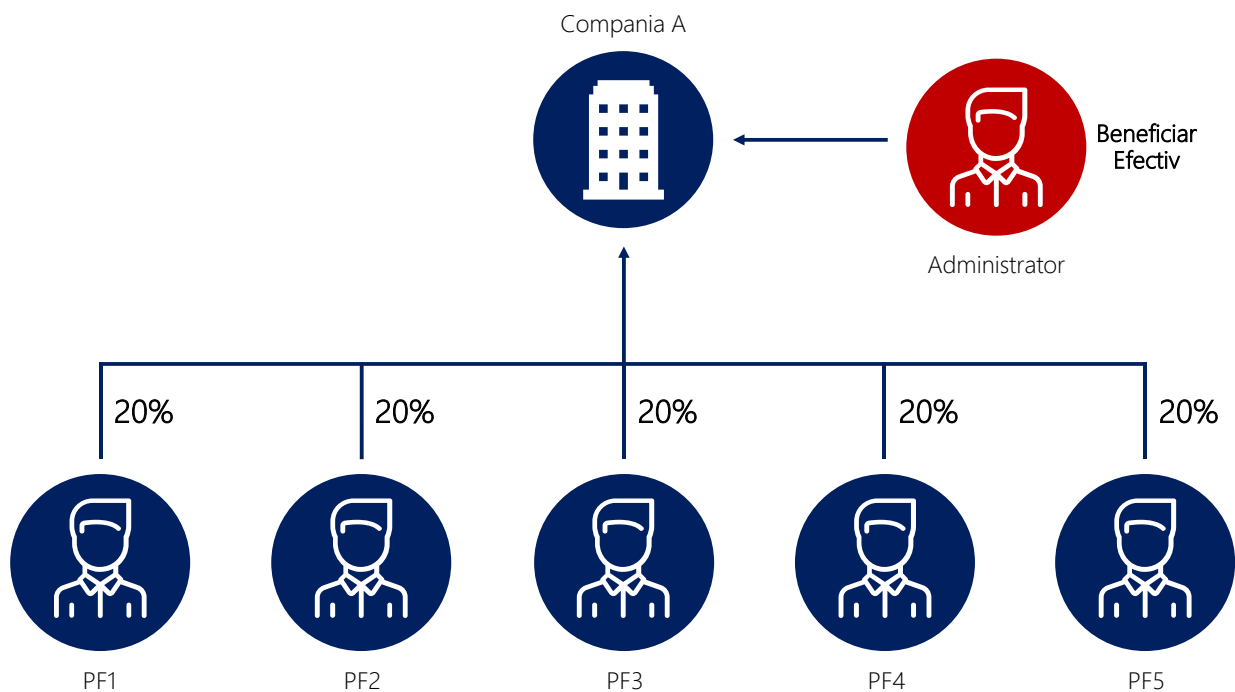
În cazul aplicării prevederilor art. 5² din Legea nr. 308/2017, referitor la identificarea beneficiarului efectiv în situația când administrator al unei întreprinderi, instituții sau organizații indiferent de tipul lor de proprietate și formă de organizare juridică este numit conform Legii insolvabilității nr. 149/2012.

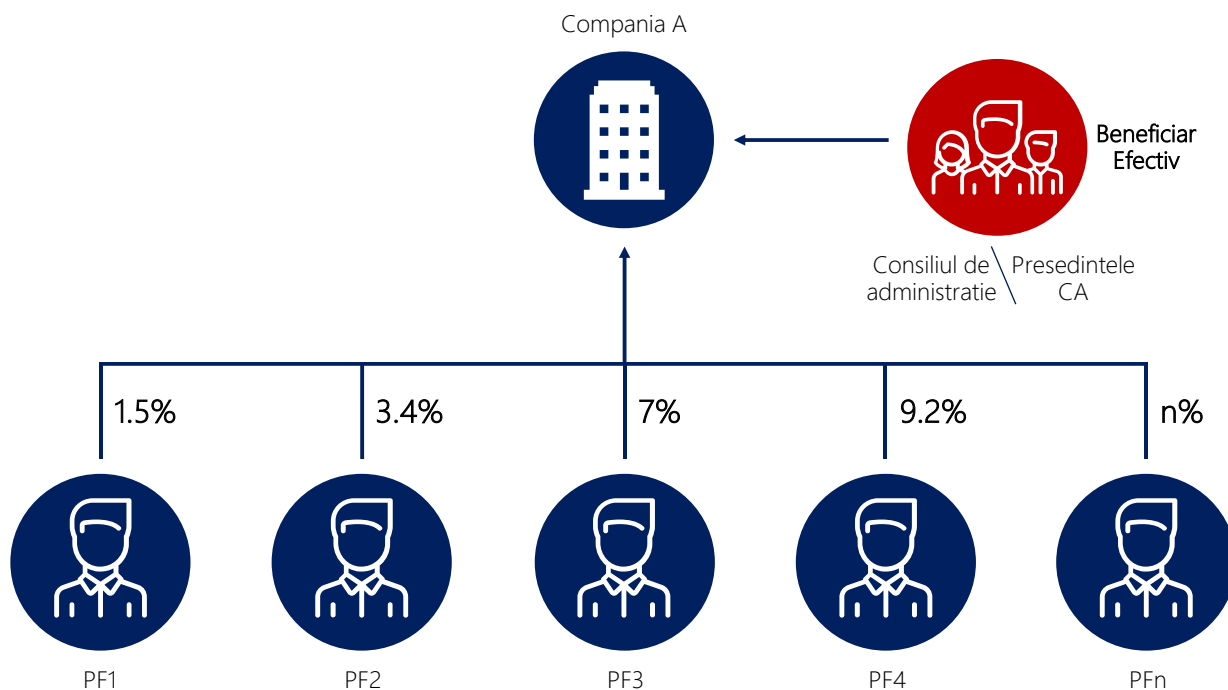
Astfel, administratorul autorizat (administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității, administratorul fiduciar, lichidatorul) numit în condițiile Legii insolvabilității nr. 149/2012, cade sub incidența art. 4, alin. (1), lit. j) al Legii nr. 308/2017, fiind atribuită calitatea de entitate raportoare. În cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clienții referitoare la identificarea beneficiarului efectiv, entitatea raportoare este obligată să aplice prevederile art. 5² din Legea nr. 308/2017, corespunzător alineatul (2), subalin. 1), litera a) al aceluiași articol care stabilește criteriul direct și cel indirect al exercitării dreptului de proprietate, astfel că deținerea de către o persoană fizică a 25% plus o acțiune sau participarea acesteia în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al exercitării directe a dreptului de proprietate, iar deținerea a 25% plus o acțiune de către o altă persoană juridică, care se află sub controlul unei persoane fizice sau de către mai multe persoane juridice, care se află sub controlul aceleiași persoane fizice sau participarea acesteia/acestora în capitalul social al unei persoane juridice cu peste 25% este un criteriu al exercitării indirecte a dreptului de proprietate.

Dacă nu se identifică nicio persoană în calitate de beneficiar efectiv după inițierea procedurii de insolvabilitate sau procedurii falimentului, în coroborare cu prevederile art. 88 al Legii nr. 149/2012, beneficiar efectiv va fi considerat reprezentantul persoană fizică, care a fost desemnat de către adunarea generală a acționarilor/asociaților debitorului sau reprezentantul debitorului, care a fost desemnat de către instanța de insolvabilitate.

EXEMPLUL 9

Conducerea de rang superior

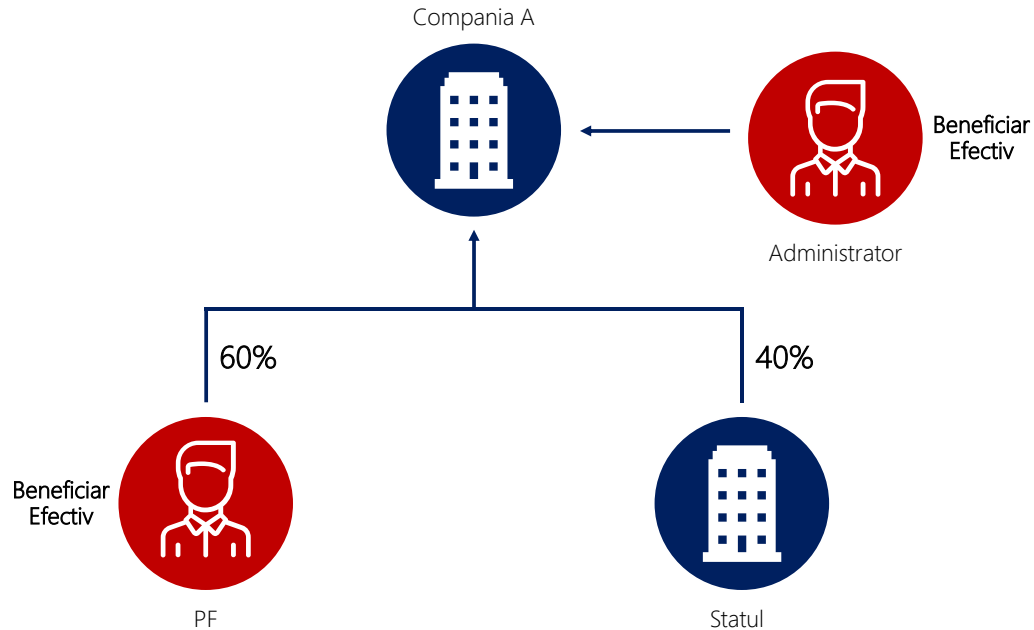

În structurile redată în exemplul 9 niciuna dintre persoanele fizice nu depășește pragul de 25% plus o acțiune pentru a fi considerată beneficiar efectiv, astfel, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile de identificare a beneficiarului efectiv/ beneficiarilor efectivi și cu condiția că nu există motive de suspiciune și nu se identifică nici o altă persoană în calitate de beneficiar efectiv/beneficiarilor efectivi, persoana fizică care ocupă funcția de administrator a companiei va fi considerată ca beneficiar efectiv.

EXEMPLUL 10

Companie deținută de stat – capital minoritar

În cazul în care printre asociați este identificat statul cu capital minoritar, calitatea de beneficiar efectiv va fi atribuită persoanei fizice care ocupă funcția de administrator și persoanei fizice ce deține minim 25% plus o acțiune.

EXEMPLUL 11

Sucursale/filiale ale unei companii nerezidente

În această situație, beneficiarul efectiv se identifică în conformitate cu cerințele stabilite la art. 5² din Legea nr. 308/2017, pentru compania mamă (aflată într-o jurisdicție străină) a sucursalelor/filialelor, acesta reprezentând și beneficiarul efectiv al sucursalelor/filialelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Indicatori de risc în procesul de identificare și verificare a beneficiarului efectiv:

- Clientul este reticent în furnizarea informațiilor și/sau nu poate să explice:
  - activitatea desfășurată și/sau istoria companiei;
  - identitatea beneficiarului efectiv;
  - sursa mijloacelor financiare și/sau activelor deținute;
  - sensul economic al activității desfășurate;
  - informația privind partenerii;
  - natura relațiilor de afaceri cu terți (în special terți aflați în jurisdicții străine).
- Participarea unui intermediar fără o justificare clară în relațiile cu entitatea raportoare;
  - Persoana reprezintă persoane expuse politic, membri de familie ai persoanei expuse politic sau persoane cunoscute ca fiind asociați apropiați, atât din punct de vedere profesional, cât și social, ai persoanelor expuse politic;
  - Informații cu privire la condamnări anterioare pentru fraudă, evaziune fiscală și/sau infracțiuni grave;
  - Informații conform surselor deschise cu privire la investigații sau legături cu infractorii;
  - Drepturile de gestionare a conturilor sunt oferite unei persoane terțe;
  - Clientul desfășoară activități și tranzacții financiare care nu corespund profilului de activitate;
  - Directorul sau fondatorii/acționarii de control nu pot fi localizați sau contactați;
  - Directorul și/sau fondatorii/acționarii nu au un rol activ în activitatea clientului;
  - Declararea unui număr neobișnuit de mare de beneficiari și alte interese de control;
  - Autorizarea a numeroși semnatori fără o explicație;
  - Efectuarea unui număr mare de tranzacții cu un număr mic de destinatari;

- Efectuarea unui număr mic de tranzacții de mare valoare cu un număr mic de destinatari;
- Efectuarea în mod frecvent a tranzacțiilor cu parteneri internaționali fără o justificare economică;
- Deținerea unor conturi deschise în alte țări decât țara în care este înregistrată persoana juridică;
- Clientul are mai mulți fondatori/acționari, care dețin fiecare un drept de proprietate sub pragul necesar pentru identificarea beneficiarului efectiv;
- Utilizarea mai multor conturi bancare deschise în mai multe jurisdicții internaționale fără un motiv întemeiat;
- Finanțarea activității este asigurată de un creditor, indiferent dacă este o persoană fizică sau juridică, alta decât o instituție de credit cunoscută, fără o explicație logică sau justificare economică;
- Împrumuturile sunt primite de la persoane terțe fără contracte de împrumut justificative, garanții sau rambursări regulate de dobândă;
- Tranzacțiile sunt executate dintr-un cont de afaceri, pentru finanțarea achizițiilor personale, inclusiv achiziționarea de active sau activități recreative care sunt incompatibile cu profilul companiei;
- Tranzacțiile se execută dintr-un cont de afaceri și implică o sumă mare de numerar, ca depunere sau retragere, care este incompatibil cu profilul companiei;
- Tranzacțiile implică un împrumut sau un credit ipotecar care este plătit înainte de termen, înregistrând o pierdere;
- Tranzacțiile se efectuează în baza unor contracte cu clauze care nu au sens economic pentru părțile implicate;
- Valoarea fondurilor implicate în tranzacții diferă semnificativ față de tranzacțiile efectuate anterior;
- Fondurile sunt trimise sau primite dintr-o țară străină atunci când nu există o legătură aparentă între țara respectivă și client.